

ELBIR

Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszer

2018. december

Kosztolányi Dezső: Karácsony (részlet)

Kik messze voltak, most mind összejönnek
a percet édes szóval ütni el,
amíg a tél a megfagyott mezőket
karcolja éles, kék jégkörmivel.

Bűnmegelőzési tanácsok advent időszakára

Az *advent* szó jelentése eljövétel, amely a latin *adventus Domini* (az Úr eljövetele) kifejezésből származik. A Jézus születésére való várakozás a felkészülés és a reménykedés időszaka. A karácsony előtti negyedik – vagy más megfogalmazás szerint Szent András apostol napjához (november 30.) legközelebb eső – vasárnap és december 25. közötti négy hetes „szent idő” a karácsonyra történő lelki felkészülés ideje.

Napjainkban, a csillogó díszekbe öltöztetett üzleteket ilyenkor megtöltik a vásárlók, akik az egyre fokozódó ünnepi hangulatban sokszor megfélekednek a legalapvetőbb vagyonszabályokról.

Ahhoz, hogy jogsértés ne zavarja meg a karácsonyi készülődést, kérjük, fogadja meg tanácsainkat!

- Ne hagyjon értéket gépkocsijában, az autó nem biztonságos tárolóeszköz!
- Üres táskát sem érdemes a kocsiban hagyni, hiszen a tolvaj csak a jármű feltörése után veheti észre, hogy nem zsákmányolt semmit. A gépkocsi feltörése a bosszúságon túl jelentős anyagi kárt is jelent.
- Ne hagyja őrizetlenül a járművét, ha a megvásárolt árut csak látható helyre tudta elpakolni autójában, hiszen, aki figyelte Önt, fel is törheti gépkocsiját!
- Mindig zárja be a jármű ajtóit, az ablakokat húzza fel, kapcsolja be a riasztót még akkor is, ha csak pár percre száll ki!
- Fokozottan figyeljen értékeire, ha forgalmas helyen, tömegben tartózkodik!
- Értéktárgyait, iratait ne tegye kosára tetejére, táskája külső zsebébe! Azokat mindig belső zsebben, vagy zárható táskában helyezze el, amelyet szorosan testközelben tartson!
- Vásárláskor, az áru válogatásakor soha ne tegye le táskáját, pénztárcáját a pultra, ne hagyja a bevásárlókocsiban, vagy kosárban!
- Bankautomata használata előtt ellenőrizze a kártyabefogadó, illetve a készpénzkiadó nyílás sértetlenségét! Bankkártya használata esetén PIN kódját ne írja fel sehova, vigyázzon készpénzfelvételkor, illetve fizetésnél!

Az internet térnyerése vásárlási szokásainkra is hatással volt. A webáruházakban történő vásárlás otthonról, vagy akár a munkahelyről egyszerűen és gyorsan lebonyolítható a nap bármely órájában. Tisztában kell lenni azonban azzal, hogy az online vásárlásnak nemcsak előnyei, hanem kockázatai is vannak.

- Az online vásárlást célszerű „MEGBÍZHATÓ BOLT” logóval rendelkező webáruházban lebonyolítani még akkor is, ha az árak itt esetleg kicsit magasabbak. A "megbizhatobolt.hu" ellenőrzési rendszer hozzájárul az elektronikus kereskedelembe és vásárlásba vetett bizalom erősítéséhez és az internetes vásárlásokban rejlő kockázatok csökkentéséhez. Az ellenőrzési folyamaton megfelelő minden webáruház kap egy egyedi azonosítószámmal rendelkező "MEGBÍZHATÓ BOLT" logót, amelyet elhelyez az oldalán. Ez a logó tanúsítja, hogy a vásárlók személyes adatait az üzemeltető a jogszabályoknak megfelelően kezeli; gyors és korrekt az ügyintézés; a webáruház oldalán nincsenek megtévesztő, félrevezető információk; az üzemeltetők tisztességes üzleti magatartást gyakorolnak.
- Az adott webáruházban történő első vásárlás előtt célszerű elolvasni a honlapon található vásárlói bejegyzéseket.
- Első alkalommal ajánlatos kisebb értékű terméket rendelni, így meggyőződhet róla, hogy a kereskedő megfelelő minőségben, a vállalt kötelezettségeinek megfelelően szállítja-e le azt. Természetesen egyetlen rendelés szerződészerű teljesítése még nem garantálja a kereskedő megbízhatóságát.
- A megrendelés leadásakor mindenképpen célszerű az utánvétes, azaz a termék átvételekor történő fizetést választani. Ebben az esetben, ha nem érkezik meg az áru, nem éri anyagi kár.
- Ha a szállításkor az derül ki, hogy a csomagban nem a megrendelt termék van, vagy a visszaigazolt árnál többbe kerül, nem kell a terméket átvenni és a vételárat megfizetni.
- Amennyiben probléma merül fel a vásárlás során, panaszával a webáruház üzemeltetőjéhez e-mail-ben és postai úton is fordulhat, amelyre harminc napon belül írásban köteles válaszolni.
- Az internetes apróhirdetések esetében a vásárlás sokkal nagyobb kockázattal bír. Ezeknél a vásárlásoknál sem a hirdetőről, sem a termékről nem áll rendelkezésre pontos információ. Hacsak nem ismeri személyesen a hirdetőt, rendkívüli körültekintéssel és óvatossággal kell eljárnia! Ilyenkor még az utánvétes fizetés sem jelent garanciát, hiszen a fizetést követően lehet átvenni a csomagot és tartalma csak ekkor válik ismertté.

A hagyományostól eltérő kereskedelmi forma az árubemutatóval egybekötött termékértékesítési tevékenység, ahol a célközönséget az idős, betegséggel küzdő emberek jelentik, akik kiszolgáltatott helyzetük miatt – életkor, egészségi állapot – fokozott védelemre szorulnak.

Az árubemutató tevékenységet folytató vállalkozások a korábbi években jellemzően szórólapokkal invitálták az érdeklődőket az előadás helyszínére és a termékbemutató rendszerint kirándulásokkal, vonzó programmal és ebéddel kötötték össze. A részvételért cserébe apró ajándékokat is adtak. A szervező cégek a legtöbb esetben nyugdíjasokat céloztak meg, akik a kirándulás miatt úgy érezték, hogy „hálával” tartoznak és olyan, többnyire magas áron kínált termékeket vásároltak meg – sok esetben a helyszínen közvetített hitelre –, amelyekre valójában nem is volt szükségük. Ezeket a bemutatókat általában éttermekben, fogadóknak, kultúrházakban tartották, ahol a drága és a gyakorlatban sokszor semmilyen gyógyhatással nem rendelkező termékeket úgy mutatták be, mintha azok „csodaszerek” lennének.

Az árubemutató cégek a jogszabályi szigorítások miatt, a megváltozott körülményekhez alkalmazkodva a bemutatókat ma már többnyire szűrővizsgálatként, egészségnapként, ingyenes állapotfelmérésként hirdetik meg és elegáns magánorvosi rendelőnek látszó helyiségben bonyolítják le.

Az ilyen jellegű üzletek kialakítása, valamint a fehér köpenybe öltözött alkalmazottak szintén a fogyasztók megtévesztését szolgálják, mivel a bemutatókon közreműködő személyek nemhogy orvosi, de egyéb egészségügyi végzettséggel sem rendelkeznek. Az „egészségügyi vizsgálat” mindig nagyon rossz eredményt állapít meg, melyre tekintettel olyan, jellemzően erősen túlárzott terméket kínálnak megvételre, amely a vizsgálat során feltárt problémákra megoldást nyújt. A szervezők leginkább telefonon keresik meg az érdeklődőket, vagy személyre szóló meghívót postáznak. A telefonszámokat, címeket korábbi bemutatókról, illetve ismerősöktől szerzik be. Használatosak olyan meghívók is, amelyek rejtvényt tartalmaznak és a helyes megfejtést beküldőknek ajándékot ígérnek.

A jogsértés minél hatékonyabb megelőzése érdekében fontos, hogy a lakosság tisztában legyen a vonatkozó jogi szabályozással.

- Az üzlethelyiségen kívül kötött szerződések esetében a fogyasztót a termék átadásától számított tizennégy napon belül indoklás nélküli elállási jog illeti meg. A vállalkozó a szerződés megkötését megelőzően köteles a vásárlót az elállási jog gyakorlásának határidejéről és egyéb feltételeiről tájékoztatni. Amennyiben a tájékoztatás nem történt meg, az elállási határidő tizenkét hónappal meghosszabbodik.
- A szervezők e jogi szabályozás alól úgy próbálnak meg kibújni, hogy a bemutatókat, állapotfelméréseket a már említett, magánorvosi rendelőnek látszó helyiségekben tartják meg. Abban az esetben pedig, ha a szerződés megkötésére a vállalkozás üzlethelyiségében, telephelyén, vagy székhelyén kerül sor, a fogyasztót nem illeti meg az indoklás nélküli elállási jog.
- Az új szabályozás előírja a kellékszavatosság, a termékszavatosság és a jótállás fogalmának pontos, a fogyasztó számára is érthető használatát. A korábbi gyakorlatban ugyanis problémát jelentett, hogy a fogyasztók nem ismerték e fogalmak közötti különbséget, így nem tudták előzetesen felmérni, konkrétan milyen jogok illetik majd meg őket.
- A fogyasztók védelme érdekében jogszabályi szigorítások is bevezetésre kerültek, melyek értelmében tilos az árubemutatóval egybekötött termékértékesítéshez kapcsolódó ingyenes juttatás, árengedmény, kedvezmény, vagyoni előny és ajándéksorsolás reklámozása.
- Tilos az árubemutatóval egybekötött termékértékesítés során pénzügyi szolgáltatás nyújtása, a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz használatával összefüggésben nyújtott pénzügyi szolgáltatás kivételével. Ez azt jelenti, hogy a szervező cég fogyasztói hitelt nem közvetíthet, de a bankkártya használatát a szabályozás nem érinti.
- Ha árubemutatóra kap meghívást, célszerű erről fiatalabb hozzátartozóját tájékoztatni, illetve amennyiben lehetséges, kísérje is el Önt a programra!
- Ha a vásárlást követően jön rá, hogy becsapták, haladéktalanul forduljon a fogyasztóvédelmi hatósághoz, illetve a Rendőrségen tegye meg a feljelentést!

***Békés karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kíván a
Vas Megyei Rendőr-főkapitányság
Bűnügyi Osztályának Bűnprevenzív Alosztálya!***

9700 Szombathely, Petőfi S. u. 1/C.
Telefon: 06/94/521-065 Fax: 06/94/521-160
E-mail: bunmeg.vasmrfk@vas.police.hu